

DÜŞ İÇİNDE GERÇEK

Ağustos ayıydı. Cayır cayır yanıyordu yöre. Dağ yanıyordu, taş yanıyordu. Ayak değen her yer, küllenmeye niyeti olmayan bir kor parçasına dönmüştü. Lalenin ‘al’lığı silinmiş, papatyanın ‘ak’lığı grileşmiş. Sığınacak delik arıyordu börtü böcek. Dilleri birer karış sarkan köpekler, şöyle bir bölgede yan gelip yatabilmek için can atıyordu. Yukarıda bazen deveye, bazen aslana benzeyen ak bulutlar, güneşin ateşten okları karşısında delik deşik olmaktan kurtulamıyordu.

Avuçları yanıyordu genç adamın; ayaklarının altı karıncalanıyordu. Adam, avuçlarında birer ateş topu tutuyor gibiydi; kızgın bir camın üstünde zıplayan bir maymuna benzetiyordu kendisini. Alıp verdiği her soluk, alevden bir harman olup savruluyordu. Görünmez bir el, göğüs boşluğunu oyar gibi oluyordu. Kan ter içinde kalmıştı genç adam...

Kapanan kirpiklerini birbirinden ayırmaya çalıştı; beceremedi bir türlü. Gözleri kapalı olduğu halde, başucunda posbıyıklı, ak sakallı, başı ‘ark iye’li, beli kuşaklı, uzun ak giysili, yaşlı bir adam gördü. Zangır zangır titredi bedeni. Avuçlarındaki ateşten top, erir gibi oldu. “ Bu bir derviştir.” Dedi kendi kendine. Üst üste birkaç kez yutkundu.

Derviş konuştu önce:

“Uzat ellerini bana.”

Ardından ekledi hemen:

“Ellerini bana uzat ki seni bu ateşten kurtarayım.”

O da, hastanın hekime teslimiyeti gibi ellerin dervişe uzattı, kan çanağına dönen gözlerini dervişinkilere dikti bekledi.

Tuttuğu ateş sonucu, mincık mincık terleyen bu iki eli, avuçları arasına alan derviş, bu kızarmış gözlere baka baka konuştu.

“Seni bir ‘Dergah’a götüreceğim şimdi. ‘Dergah’ denince, ürkme hemen. Tutucu gerici bir yer değil burası. İyi biliyorum, giysimi görünce bana da ‘derviş’ dedin şimdi. Senden 750 yıl önce dünyaya geldim. O günkü görünümüm, böyle olacaktı elbette. Şunu bil ki: ‘ bir hırka, bir lokma’ önerisi yapanlardan değilim ben. Başımda taşıdığım bu ‘ ark iye’ye bakma sen; beynim pırıl pırıldı. Ak düşüncelerle bezeliydi belleğim. İnsanın ‘ öz’ünü işleyen bir yazar, bir şairdim; fırçasıyla toplumsal ilişkilerin ögesi olan gelenekleri, inançları, töreleri, bilimsel araştırmaları, barışı, sevgiyi tuvaline yansıtan bir ressamdım ben. İnanıyorum ki bu çağda bile, benim resmime bakıp bakıp duruyorsunuz.”

Genç adamın gözlerindeki kızarıklık yavaş yavaş silinmeye başladı; ancak, konuşmadı yine de.

Derviş önde, o arkada, dergaha girdiler.

“Burası benim yaşadığım yerdir. Zaman zaman yapılan değişikliklerin ayırtındayım. Bu dergahın temelini ben attım. Şu anda içinden geçtiğimiz yer, ‘Nadar avlusu’dur. Sağdaki üç kurnalı bu çeşme de ‘üçler çeşmesi’dir. Yezit’in, Hüseyin’e Kerbela’da yaptığına inat, insanların bol suya kavuşması için çalıştım ben. Çeşmenin arkasındaki bölüm, ‘ekmek Evi’dır. Canlının, yaşamını sürdürebilmesi için sadece ‘su’ yetmez. Boğaz yemek, mide doymak ister. Yüzyıllar boyunca insanoğlunun kavgası, ‘ekmek’ üstüne olmuştur hep.”

Genç adamın avuçlarındaki ateş topu, iyice erimeye başladı; bedenimdeki soluk kesen sıcaklığın yerini, hoş giden bir derinlik aldı.

Ak giysili derviş, konuşmasını sürdürdü:

“Tarih, hem ‘ekmeği kesilenleri, hem de ‘halkın ekmeğini kesenleri’ sayfa sayfa sermiştir gözlerimizin önüne. Ben yaşamım boyunca ‘ekmeği kesilenlerin’ yanında yerimi aldım hep; omuz omuza oldum onlarla. Ocak kurdurdum, kazan kaynattım. Sağına bir göz at şimdi: orası da ‘aş Evi’dır. Aş evi’nin bitişiği ‘Mihman Evi’dır. Atalarımızdan bize armağan edilen güzel bir kalt da : ‘konukseverliktir. Kim olursa olsun; ister ak, ister kara olsun derilerinin rengi; ister varıl, ister yoksul olsun; kapımızı çalan herkes, baş tacımızdır bizim...”

genç adamın ayaklarındaki karıncalanma yok oldu; çöken omuzları kalktı; alnındaki ter silindi; direngen bir görünüm adlı bedeni; dili çözöldü.

“Seni tanıdım.” Dedi.

“Tanımazsan yazık.” Dedi o da. “Meydan Evi’ndeyiz şimdi. Beni iyi dinle genç adam. Dergahın en önemli yeri burasıdır. Burası bir ‘bilim evi’, bir ‘tartışma ev’iydi benim zamanımda. Tüm ‘canlar’ bir araya gelirdik. Törenlerimizi burada yapardık. Tanrı’yı, gerçeği burada arardık. Doğruluğu, eşitliği, paylaşımcılığı burada belledik. Bu gün sizin okumak için can attığınız üniversiteler gibiydi burası; daha da ‘ileri’ydi dersem, inan bana. Bağnaz düşünceyi mumla arasan bulamazdın dergahımızda. Tüten bacamızdan çağın aydınlığı yayılırdı yöremize. Din korkusu, cehennem korkusu yoktu içimizde. Bir bilim adamı, bir dil öğretmeni ydim ben: Türklüğü, Türkçe yi öğretiyordum ‘Canlarıma. Kitabımda ‘bencillik’ yoktu, ‘kin’ yoktu, ‘kıskançlık’ yoktu...”

ulu derviş, daha konuşacaktı belki de; belki de ‘Çilehane den, ‘Kırklar meydanı’ndan söz edecekti; genç adama güç geldi o an; dayanamadı araya girdi:

“Evet sen ‘o’sun; sen onurdan oluşmuş o Hacıbektaş’sın. Sen, gönölden gönöl e sevgi köprüleri kuran adamsın. Cumhuriyeti, demokrasiyi muştulayan, batıl inançları yıkan, kadını ‘ana/bacı’ gören o hoşgörünün sahibisin...”

genç adam da susmak zorunda kaldı; gözlerini açtığında, yanında ulu derviş yoktu. Eşinin elinde mendil, anında biriken teri kuruluyordu kadıncağız.

Uyandığına pişman olmuştu genç adam; gözlerini karşı duvardaki saatin üstünde tuttu.

“Amma da uyumuşum ha; bugün ağustosun 16’sı mı?”

“16’sı. Dedi eři.

“Hacıbektaş’ın doğumunun 747.yılı bugün. Az önce onunlaydım desem, inanır mıydın bilmem?

Eři içtenlikle ona baktı.

“Seninle birlikte gidecektik bu yıl Hacıbektaş’a?”

genç adamın, bir halk ozanı olan eşi, o andaki bir doğaçlamayla rahatlattı onu:

“Önce sağlığına kavuş hele bir;

Gelen yıl gideriz Hacıbektaş’a.

İnan ki el verdi sana bugün pir;

Bir daha yanmazsın bunca ataşa...”